

Parlamentul
Republicii Moldova

VB nr. 21

16 iulie 2020

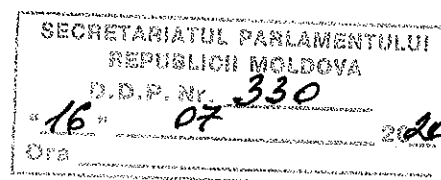
Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și în conformitate cu articolul 47 din Regulamentul Parlamentului Republicii Moldova, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă la Proiectul de pentru modificarea și completarea Legii nr.764-XV din 27.12.2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova

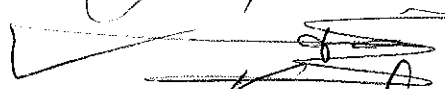
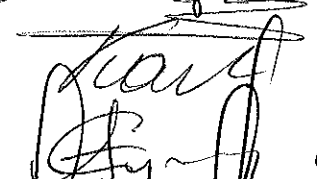
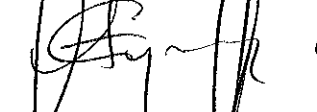

Anexă:

1. Proiect de lege;
2. Notă informativă.

Deputați în Parlament:

 Vlad Patronea
 Fericeleț Bonelie

 Fiodor Gagarin
 Ivan Koksak
 Cyrogorovici Anuncy
 V. Mizdrenco

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr.764-XV din 27.12.2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic. - Legea nr.764-XV din 27 decembrie 2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.16, art.53*), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La Articolul 4:

alineatul (1) cuvintele „raioane, orașe și sate”, se substituie cu cuvintele „sate, orașe, raioane și unitatea teritorial autonomă Găgăuzia”;

alineatul (3):

textul „și al unor localități din sudul țării” se exclude;

cuvintele „legi organice, potrivit art. 111” se substituie cu cuvintele „lege organică, potrivit art. 110”;

se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Statutul special de autonomie a unității teritoriale autonome Găgăuzia se reglementează de Constituția Republicii Moldova și Legea nr.344-XIII din 23 decembrie 1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Găgăuz-Yeri)”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova se efectuează pe următoarele niveluri: satele (comunele) și orașele (municipiile) constituie nivelul întâi, raioanele, municipiul Chișinău și municipiul Bălți constituie nivelul al doilea, iar unitatea teritorial autonomă Găgăuzia are un nivel special de administrare”.

2. Se completează cu articolul 10¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 10¹. - Găgăuzia este o unitate teritorială autonomă cu un statut special care, fiind o formă de autodeterminare a găgăuzilor, este parte integrantă și inalienabilă a Republicii Moldova și soluționează de sine stătător, în limitele competenței sale, potrivit prevederilor Constituției Republicii Moldova și Legii nr.344-XIII din 23 decembrie 1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Găgăuz-Yeri), în interesul întregii populații, problemele cu caracter politic, economic și cultural”.

3. Articolul 17 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Modificarea statutului unității teritoriale autonome Găgăuzia, intrarea sau ieșirea localităților în/din componența unității teritoriale autonome Găgăuzia se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr.344-XIII din 23 decembrie 1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri)”.

4. La articolul 18:

Alineatul unic, devine alineatul (1).

Se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Soluționarea problemelor organizării teritoriale a Găgăuziei, stabilirii și modificării categoriei localităților, a hotarelor raioanelor, orașelor și satelor, denumirilor lor ține de competența Adunării Populare, în condițiile legii”.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.764-
XV din 27.12.2001 privind organizarea administrativ-teritorială a
Republicii Moldova

Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului:

Autori ai proiectului de lege sunt Vlad Batrîncea, Fiodor Gagauz, Alexandr Suhodolski și Ivanna Koksai, deputați în Parlamentul Republicii Moldova.

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite:

Reiterînd necesitatea dezvoltării democratice a societății și a statului în care garantarea drepturilor și libertăților omului sînt considerate valori supreme, recunoscînd și garantînd dreptul tuturor cetățenilor săi, la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice precum și religioase, Parlamentul prin Hotărârea Parlamentului nr.206 din 20 noiembrie 2015 a creat Grupul de lucru pentru asigurarea, în cadrul normelor constituționale, a funcționalității unității teritoriale autonome Găgăuzia, pentru ajustarea prevederilor legislative ale Republicii Moldova referitoare la statutul special al UTA Găgăuzia stabilit de normele constituționale.

Astfel, reglementarea constituțională de la art 111 din Constituția Republicii Moldova, unitatea teritorială autonomă Găgăuzia, necesită a fi dezvoltată unitar de toate actele legislative care prevăd anumite raporturi privind organizarea și funcționarea unității teritoriale autonome cu un statut special Găgăuz -Yeri.

Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi:

Inițiativa legislativă are drept scop modificarea și completarea prevederilor Legii nr.764-XV din 27.12.2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova în conformitate cu art.111 din Constituția Republicii Moldova.

Totodată în art. 110 din Constituție, Organizarea administrativ-teritorială, este prevăzut că: *"Teritoriul Republicii Moldova este organizat, sub aspect administrativ, în sate, orașe, raioane și unitatea teritorială autonomă Găgăuzia"*.

În același timp articolului 4 al Legii nr.764-XV din 27.12.2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, trebuie să dezvolte norma constituțională, care prevede că: *"Teritoriul Republicii Moldova este organizat, sub aspect administrativ, în unități administrativ-teritoriale: raioane, orașe și sate"*, fără a specifica *"și unitatea teritorială autonomă Găgăuzia"*, deoarece aceasta reprezintă o formațiune administrativ-teritorială autonomă instituită prin normă constituțională (art.111).

Din aceste considerente se propune la articolul 4 din Legea nr.764 din 27.12.2001 în alin.(1) cuvintele *"raioane, orașe și sate"* să fie substituie cu cuvintele prevăzute de norma constituțională: *"sate, orașe, raioane și unitatea teritorială autonomă Găgăuzia"*.

Odată fiind modificat alin.(1) al art.4 devine inutilă reglementarea de la alin.(3) care prevede stabilirea unui statut special de autonomie unor localități din sudul țării. Din aceste motive se propune a exclude din alin. (3) al art.4 textul *"și unor localități din sudul țării"*, precum și substituirea sintagmei *"legi organice, potrivit art. 111"* cu cuvintele *"lege organică, potrivit art. 110"* deoarece modificarea propusă la art.4 va fi racordată la reglementarea constituțională prevăzută în art. 110 din Constituție.

Pentru a exclude orice interpretare neadecvată a statutului special de autonomie al unității teritorial autonome Găgăuzia, se propune un nou alineat (3)¹ cu următorul cuprins: *"Statutul special de autonomie a unității teritorial autonome Găgăuzia se reglementează de art.111 din Constituția Republicii Moldova și Legea nr.344-XHI din 23 decembrie 1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri)"*.

Urmare a modificărilor propuse se face necesară și o nouă redacție a alin.(4) din art.4 care va avea următorul cuprins:

(4) *Organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova se efectuează pe următoarele niveluri: satele (comunele), sectoarele și orașele (municipiile) constituie nivelul întâi raioanele, municipiul Chișinău și municipiul Bălți constituie nivelul al doilea, iar unitatea teritorial autonomă Găgăuzia are un nivel special de administrare.*

Această redacție a alin.(4) vine să dezvolte norma constituțională care prevede că *Găgăuzia este o unitate teritorială autonomă cu un statut special*, care trebuie să se înscrie în structura organizării administrativ-teritoriale a Republicii Moldova, stabilindu-se astfel, *"nivel special de administrare"*. Acest nivel special se determină și prin faptul că Adunarea Populară exercită atât

atribuțiile unităților administrativ-teritoriale de nivelul II, cât și atribuțiile specifice date în competența acesteia prin Legea nr.344/1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri).

Deoarece articolele 5, 6, 7, 8, 9, 10 din Legea 764/2001 definesc nivelul fiecărui element component din structura administrativ-teritorială a Republicii Moldova se propune completarea legii cu art. 10¹ care preluând reglementarea constituțională de la art.111, va defini Găgăuzia ca unitate teritorial autonomă cu un statut special care, fiind o formă de autodeterminare a găgăuzilor, este parte integrantă și inalienabilă a Republicii Moldova și soluționează de sine stătător, în limitele competenței sale, potrivit prevederilor Constituției Republicii Moldova, în interesul întregii populații, problemele cu caracter politic, economic și cultural.

Art.17 al Legii nr.764 din 27.12.2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, se va racorda cu prevederile art.5 din Legea 344/1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri), completându-se cu alin. (1¹) cu următorul cuprins:

(1¹) Modificarea statutului unității teritorial administrative Găgăuzia, intrarea sau ieșirea localităților în/din componența unității teritorial autonome Găgăuzia se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr.344 -XIII din 23 decembrie 1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri).

Art. 18 al Legii nr.764 din 27.12.2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, se va racorda cu prevederile art.12 alin.(3) lita) din Legea 344/1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri), completându-se cu aliniat nou cu următorul cuprins:

„Soluționarea problemelor organizării teritoriale a Găgăuziei, stabilirii și modificării categoriei localităților, a hotarelor raioanelor, orașelor și satelor, denumirilor lor ține de competența Adunării Populare, în condițiile legii.”

Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul de lege este în corespundere cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Legea nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative și se încadrează în sistemul legislativ al Republicii Moldova. În conformitate cu prevederile legislației în vigoare, nu este necesară crearea unei instituții noi pentru realizarea Legii respective.

Mai mult ca atât, se vor lichida diferite interpretări privind nivelul de administrație al unității teritorial autonome Găgăuzia existente actual în Legea nr. 764 din 27.12.2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova.

Fundamentarea economico-financiară

Realizarea prevederilor proiectului de lege nu necesită alocarea unor mijloace financiare suplimentare.

La final, considerăm că dezvoltarea și modernizarea Legii privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova precum și a legii cu privire la statutul juridic special al unității teritorial autonome Găgăuzia este tot atât de importantă ca și dezvoltarea și modernizarea întregii legislații a Republicii Moldova, ca parte integrantă a sistemului legislativ European. În acest context, în temeiul prevederilor art.73 din Constituție și a art.47 din Regulamentul Parlamentului înaintăm în calitate de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.764-XV din 27.12.2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova.

Deputați în Parlament:

 / Vlad Bătrncea